

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

- ⇒ CEN PEASSAMBLEEL KREEKAS
ARUTATI EUROOPA STANDARDIMISE
OLUKORDA JA TULEVIKUSUUNDI Lk 5
- ⇒ UUE LÄHENEMISVIISI DIREKTIIVIDEGA
SEOTUD STANDARDITE PROGRAMMIS
KOKKU 3087 EUROOPA STANDARDIT Lk 9
- ⇒ STANDARDIAMETIS SAADAVAL
STANDARDITE ISO 9001 JA ISO 9004
KOMITEEKAVANDID Lk 10
- ⇒ CODEX ALIMENTARIUS Lk 11
- ⇒ Uued ISO, CEN ja Eesti standardid Lk 13
- ⇒ CEN standardite kavandid arvamusküsitluseks Lk 28
- ⇒ EVS Teataja tellimine 1999. aastaks Lk 32

Sisukord

EESTI UUDISED	2
PRAQIII uudised	3
Standardikomisjonis	4
Sandberg, E. CEN Peassambleel	5
CEN UUDISED	
Uue lähenemisviisi standardite programm.....	9
ISO UUDISED	
ISO 9000 uute standardite komiteekavandid saadaval	10
ISO Nõukogu aastal 1999	10
Codex Alimentarius.....	11
OKTOOBRI SAADUD	
ISO standardid	13
CEN standardid ja kavandid lõpphääletuseks	16
UUDISKIRJANDUS	
ISO käsiraamat "SI Guide"	28
Arvamusküsitluseks saadud Euroopa standardite kavandid	28
Eesti standardite kavandid arvamusküsitluseks	31
Müügile saabunud Eesti standardid	31
Standardiameti poolt registreeritud Eesti standardid.....	31
Tervisekaitseinspeksiooni poolt registreeritud toiduainete tehnospetsifikaadid	32
EVS Teataja tellimine 1999. aastaks	32
Lühendid ja tähised	

EESTI UUDISED

- 28. septembril toimus Standardiametis kohtumine Eesti standardimise tehniliste komiteede esimeeste ja sekretäridega. Kohal olid kõigi 8 tehnilise komitee esindajad, kusjuures pooltel komiteedel olid kohal mõlemad – nii esimees kui sekretär, ja pooltel üks neist. Koosolekul osaleid ka Eesti Elektrotehnikakomiteest hr Tapupere, Eesti Gaasiliidust hr Aasmann ning Põllumajandusmasinate Tootjate Liidust hr Jõgeva.
Ettekanne standardimise olukorrast Eestis ja tehnilise komitee rollist standardimises tegi standardiosakonna juhataja Endla Sandberg.
- 5.-6. oktoobril 1998.a toimus Kreekas CEN-Peassamblee, millel osalesid EVS Peadirektor Arno Univer ja standardiosakonna juhataja pr Endla Sandberg, millest anti ülevaade 22. oktoobril toimunud teabetunnis. Vt lk 5.
- 22. oktoobril toimus EVS Standardikomisjoni koosolek Vt lk 4.
- Esimesena Eestis sai keskkonnakorralduse standardi ISO 14001 järgse sertifikaadi omanikuks Baltic Color Group. Sertifitseerija oli SFS-Sertifointi OY (Soome)
(SFS Tiedotus 4/98 lk 41)
- 29.-30. oktoobril osalesid Majandusministeeriumi tööstuspoliitika osakonna juhataja Rünno Lumiste ja tööstuspoliitika osakonna tehnorenduse talituse juhataja Merike Kompus Euroopa Vastavuse Tunnistamise lepingu protokoll (Protocols on European Conformity Assessment to the Europe Agreements) eelläbirääkimistel Brüsselis.
Euroopa Vastavuse Tunnistamise leping sõlmitakse EL ja liitujariigi vahel. Lepingu eesmärgiks on, et kaubad, mille kohta leping sõlmitakse, saavad Euroopa turule ilma täiendava sertifitseerimiseta Euroopa vastavate institutsioonide poolt.
Eelläbirääkimistel antakse Eestile võimalus välja tuua need valdkonnad, kus eksport oleks Eesti jaoks kõige olulisem.
- Oktoobris jõudis lõpule Phare programmi raames ENMOCAP alamprogramm, mis oli suunatud Eesti keskkonnakaitsealase tegevuse parendamisele. ENMOCAP-i üheks alalõiguks oli abi osutamine keskkonnalaborite kvaliteedisüsteemi arendamiseks. Programmiga oli otseselt seotud 9 Eesti juhtivat keskkonnalaborit.
Ekspertide komisjoni juhiks oli suurte kogemustega Liam O'h Almhain Iirimaalt.
- 26. oktoobril toimus AS Metrosert kalibreerimistegevuse hindamine akrediteerimisnõuetele vastavuse kindlakstegemiseks. Akrediteerimisorganiteks olid FINAS ja Eesti Standardiamet. Hindamine oli edukas ning pärast mõnede kõrvalkallete kõrvaldamist on oodata esimest Eesti akrediteeritud kalibreerimislaborit massi- ja elektrimõõtevahendite osas. Akrediteeritud kalibreerimislabori olemasolu Eestis annab võimaluse kogu Eesti akrediteeritud katselaborite mõõtetulemuste kompetentseks jälgitavuseks ülemaailmsete mõõtetalonidega ning Eesti katselaborite tulemuste tunnustamiseks rahvusvahelisel tasemel.
- Vastavalt 1. Septembril 1998 toimunud EVS/TK 1 erakorralise koosoleku otsusele on EVS/TK 1 uueks sekretäriks hr Ahto Hunt. ☎ 43 38 19

PRAQIII RAAMES

- 19.-20. oktoobril 1998 viibis Tallinnas Euroopa Standardikomitee tehnilise koostöö üksusest (*CEN-TCU*) pr Silvia Vaccaro.
Pr Vaccaro esines PRAQIIIFAST-i tutvustava ettekandega laiemale kuulajaskonnale 19. oktoobril toimunud lühiseminaril ning 20. oktoobril PRAQIII Eesti koordineerimisgrupi koosolekul.
- PRAQIII koordineerimisgrupi koosolekul käsitleti põhiliselt tehniliste õigusaktide tõlkimisega seotud küsimusi, EL tehniliste õigusaktide ja nendega otseselt seotud dokumentide (nt EC Guides for Transposition of Directives) tõlkimist k.a keeleline või terminoloogiline ning juriidiline ülevaatus.

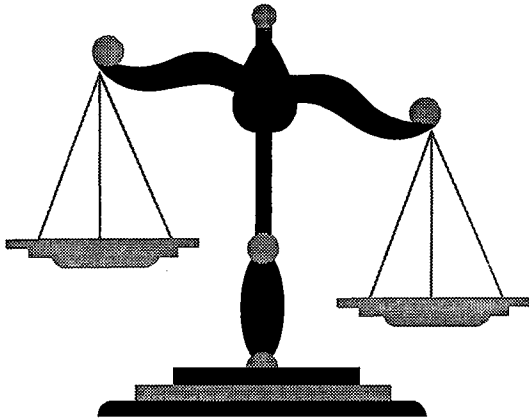
Lähemat infot ja taotlusvormi saab Standardiametist. Taotlused tuleb esitada Standardiametisse PRAQIII koordinaatorile pr Sirje Leolile 20. novembriks 1998.

Lepinguid tõlke teostajatega võib asuda sõlmima peale teatise saamist, et taotletud õigusaktide tõlkimise finantseerimine on heaks kiidetud CEN-TCU poolt.

- 5-6. oktoobril osales CEN Peassambleel EVS standardiosakonna juhataja Endla Sandberg
- 8.-9. oktoobril 1998.a toimus Zürichis EUROLAB-i 4. sümposium, millest võtsid osa Standardiameti peadirektori asetäitja hr Viktor Krutob ja Keskuse "EhitusTEST" direktor hr Lembit Ostrat.
- 14.-18. oktoobril 1998.a toimus Poolas seminar "Mäetehnika ja –materjalide alaste rahvuslike õigusaktide, standardite ja sertifitseerimise protseduurid", millel osalesid Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni peadirektor hr. Ülo Tambet ja Tööinspektsiooni kaevandusala peaspetsialist hr Leonid Pavlov.
- 19.-23. oktoobril 1998.a. toimus Pariisis Euroopa Kvaliteediorganisatsiooni Üldassamblee ja Euroopa Kvaliteedikonverents, millel osalesid pr Tiia Tammaru ja hr Tauno-Jussi Onoper Eesti Kvaliteediühingust.
- 21.-23. oktoobril 1998.a. toimus Berliinis infotehnoloogia standardimise ühendkomitee ISO/IEC JTC 1 alamkomitee SC 17 töökoosolek, millest võttis osa hr Jaan Priisalu Hansapangast (EVS/TK 4).
- 27.-30.oktoobril 1998.a. toimus Londonis CEN tehnilise komitee 36 koosolek, millel osales hr Siim Idnurm (TTÜ ehitiste projekteerimise instituudi dotsent, EVS/TK 8).
- 29.-30. oktoobril 1998.a. toimus Madridis Euroopa standardite levitamise foorumi EFSD koosolek, millel osales Standardiameti vanemspetsialist pr Maie Jaanits.

STANDARDIKOMISJONIS

22. 10. 1998 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1 Standardite kavandite arutelu

1.1 Infotehnoloogia. Tarkvara elutsükli protsessid. (EVS-ISO/IEC 12207:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: EVS/TK 4.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita.

Viia lisas E standarditest ISO 8402 ja EVS-EN ISO 8402 toodud terminid vastavusse nimetatud standarditega.

1.2 Metroloogia. Terminid ja määratlused (EVS 758:1998, algupärane standard tuginedes Rahvusvahelisele metroloogia sõnastikule VIM).

Kavandi esitaja: TTÜ

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita.

Soovitati määratlleda märkustes esinenud terminid, nagu koste, suige jt. Vaadata üle määratlused sellest aspektist, et terminid ei oleks lahti seletatud kasutades samu termineid. Variantist kordus/korduvus eelistada korduvus. Asendada tekstis oktaanarv sõnaga oktaaniarv. Kohendada võimalusel terminite 5.9 ja 5.18 määratlusi.

Võimalusel lihtsustada määratlusi.

1.3 Kommertstelekommunikatsioon (BTC). Kahe- ja neljajuhtmeline analoogrendiliinid (A20, A2S, A40 ja A4S). Ühenduskarakteristikud, võrguliides ja lõppseadmestiku liides. (EVS 759:1998, algupärane standard ETSI standardite alusel:

Kavandi esitaja: EVS/TK 3.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Soovitati termini telekommunikatsioon asemel hakata kasutama terminit elekterside. Kui käesolevas standardis siiski veel kasutada terminit telekommunikatsioon, tuleks eessõnas viidata terminile elekterside. Sõnale test nimisõnalise liitumise asemel tuleks kasutada omastavalist liitumist, või hoopiski liidet testimis-. EVS-il soovitud koostöölastada EVS/TK 3-ga.

1.4 Tuleohutus. Ehitusmaterjalide ja -tarindite pinnakihid. Tuleohtlikkuse määramine. (EVS 620-10:1998, uustöötlus).

Kavandi esitaja: EVS/TK 8.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Ümber töötada eessõna, lisades uustöötluse põhjuse ning erisused võrreldes varasema väljaandega.

1.5 Paiksed tulekustutussüsteemid. Voolikusüsteemid. Osa 1: Pooljäiga voolikuga voolikupoolid (EVS-EN 671-1:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: EVS/TK 5.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Joonealustes märkustes tuua ajakohastatud andmed normatiivviidetes toodud dokumentide kohta.

1.6 Paiksed tulekustutussüsteemid. Voolikusüsteemid. Osa 2: Lamevoolikuga voolikusüsteemid. (EVS-EN 671-2:1998, ülevõtt).

Kavandi esitaja: EVS/TK 5.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita. Joonealustes märkustes tuua ajakohastatud andmed normatiivviidetes toodud dokumentide kohta.

2 Standardite koostamisetpanekute arutelu

2.1 Statsionaarsed tulekustutussüsteemid. Automaatsed sprinklersüsteemid. Projekteerimine ja paigaldamine. (prEN 12845 kättesaadavaks tegemine).

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 5.

prEN 12845 tehakse kättesaadavaks eeskirjadena. prEN 12845 ratifitseerimisel (tööprogrammi kohaselt 1999. a. lõpus) antakse Euroopa standard välja Eesti standardina.

OTSUSTATI: Nõustuda ettepanekuga. Kavandi tõlke finantseerimise taotlus tuleb arutusele 1998. a. täiendavate vahendite saamisel või 1999. aastaks eraldatud summade jaotamisel.

2.2 Saagikoristusmasinad. Teraviljakombainid. Katsetamise üldjuhend.

(ISO 8210:1989 ülevõtt).

Ettepaneku esitaja: EPMI (EVS koostööpartner).

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Kuna kavandi koostajaks ei ole tehniline komitee, jälgida, et arvamusküsitlusega oleks tagatud kõigi osapoolte esindatus.

Soovitati kavand saata arvamusküsitlusele ka Tervisekaitseinspeksioonile (vibroakustika laborile).

2.2 Puitkonstruktsioonid. Ehituspuit ja liimpuit. Mõnede füüsikaliste ja mehaaniliste omaduste määramine. (EN 408 alusel).

2.3 Liimpuit. Teostus- ja põhilised tootmisnõuded. (EN 386 alusel)

2.4 Ehituspuit. Mehaaniliste omaduste ja tiheduse normväärtuse määramine. (EN 384 alusel).

Ettepanekute esitaja: Keskkonnaministeeriumi ehitusosakond.

OTSUSTATI: Paluda täpsustada, kas soovitakse EN 408:1995, EN 386:1995 ja

EN 384:1995 üle võtta Eesti standarditeks või nende alusel välja töötada algupärased Eesti standardid. Ettepanekute esitajatel tuleb arvestada, et EN 408:1995,

EN 386:1995 ja EN 384:1995 on ümbervaatomisel ning uute versioonide tehnilise komitee tödokumentide (Working document) valmimise tähtajaks on 1999. a. juunikuu.

EUROOPA STANDARDIKOMITEE CEN

24. PEAASSAMBLEE

Käesoleval ajal kuulub Euroopa Standardikomiteesse

- täisliikme staatuses 19 rahvuslikku standardiorganisatsiooni (EL, EFTA riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid + Tšehhi);
- assotsieerunud liikme staatuses 6 Euroopa organisatsiooni (ANEC, CEFIC, EUCOMED, FIEC, NORMAPME, TUTB);
- 14 Kesk- ja Ida-Euroopa Euroopa Liitu pürgiva riigi rahvuslikku standardiorganisatsiooni liitunud liikme staatuses, sh ka Eesti Standardiamet;
- 4 kirjavahetajaorganisatsiooni

(Egiptuse, Lõuna-Aafrika, Ukraina ja Jugoslaavia standardiorganisatsioonid).

CEN-i tööd koordineerib ja suunab CEN Kesksekretariaat.

Käesoleval ajal on CEN-i presidendiks **Alain Perroy**; asepresidendiks poliitika alal – **Paolo Morelli** (UNI, Itaalia) ja asepresidendiks tehnilistes küsimustes – **Klaus.G. Krieg** (DIN, Saksamaa) kõik kuni 31. detsembrini 2000. Nii presidendi kui asepresidentide ametid on valitavad auametid.

Põhiliselt juhib CEN-i tööd **Peasekretär**, kelleks on **Georg Hongler**.

Iga assamblee kohustuslikeks päevakorrapunktideks on Presidendi, asepresidentide ja Peasekretäri aruanded CEN tegevusest, aruanne rahalisest seisust ning järgmise aasta eelarve kinnitamine. Samuti kinnitatakse aasta jooksul vastuvõetud resolutsioonid.

Sellel assambleel oli arutusel väga tõsine dokument - CEN strateegia aastani 2010, mis on kogu CEN tegevuse aluseks ja mis leiab edasist detailiseerimist järgnevates rakendusdokumentides.

Oma ettekandes hr President märkis, et CEN strateegia on kogu CEN süsteemi tegutsemise aluseks. Muutuvas Euroopas peab muutuma ka CEN, et olla kaasaegne, edukas ja konkurentsivõimeline Euroopa ühiskonda ja majandust teenindav organisatsioon.

CEN peasekretär luges möödunud aasta saavutuste hulka uut tüüpi CEN väljaannete – CWA (CEN Workshop Agreement – seminari kokkulepe) ettevalmistamise alustamist, milledest esimesed peaksid kasutajateni jõudma juba tänavu. Uue kiirestivalmiva toote ettevalmistamises saavad osaleda avatud seminaridel kõik soovijad, ka väljastpoolt Euroopat. Dokumendi nimetuses – CWA ei ole veel lõplikku kokkulepet. Käesoleval ajal annab CEN välja järgmisi dokumente:

- EN – traditsiooniline Euroopa standard, mis on kasutusel kogu Euroopas;
- ENV – Euroopa eelstandard, mis on katseliselt kehtestatud, kui ei olda veendunud, et dokumendis toodud tase on vastav üldisele tehnikatasemele või selle rakendamise kogu Euroopas ei ole mingil põhjusel võimalik;
- CR – CEN aruanne, ülevaade, mis edastab teavet ning teadmisi;
- CWA – CEN seminari kokkulepe, mis kajastab avatud seminari kokkuleppeid.

Suurt tähelepanu pöörab CEN-i efektiivsusele Euroopa Komisjon. Seda just seoses Euroopa direktiividega liituvate standardite ettevalmistamisega. CEN-i tulemused selles osas on toodud sektorite lõikes CEN aastaaruandes (vt ka lk 9).

Uueks algatuseks oli Infoühiskonna Standardimissüsteemi (Information Society Standardization System (CEN/ISSS) projekti käivitamine. Selles projektis osaleb ka Eesti infotehnoloogia standardimise tehniline komitee EVS/TK 4 (vt Teataja 4/98 lk 6).

CEN standardite suurimaks väärtuseks loetakse nende ettevalmistamist järgides konsensuse põhimõtteid. CEN standardeid ja eelstandardeid hakatakse ette valmistama, kui selleks on sotsiaalne või tööstusepoolne vajadus.

Programmide koostamises osalevad kõik asjasthuvitatud. Kavandi koostamiseks koostatakse äriplaan (kes, millal, missuguste vahenditega jne). Kavand koostatakse asjasthuvitatute osavõtul arvestades konsensust. Standardi koostamiseks on mitu meetodit: kasutada olemasolevat dokumenti, nt ISO standardit või teha ettepanek valmistada ette rahvusvaheline standard ISO juhtimisel või hakata koostama CEN kavandit CEN tehnilise komitee raames. Järgneb avalik arvamusküsitlus ja hääletamine, mille positiivsete tulemuste korral tehakse dokument avalikkusele kättesaadavaks ning võetakse kasutusele rahvusliku standardina.

CEN tegeleb ka sertifitseerimisküsimustega.

CEN/CENELEC Keymark omistamiseks on välja töötatud 4 sertifitseerimisskeemi.

Jätkuvalt antakse välja CEN märki.

CEN tehnilise töö

aruandes kirjeldati CEN Tehnikanõukogu (CEN/BT) tööd: koosolekutel arutatud küsimusi ning nende osas vastuvõetud resolutsioone. Suurt tähelepanu osutati CEN töö jälgimisele eriti tähtaegade osas. Otsustati, et juhul kui 3 aasta jooksul arvamusküsitlusest ei ole kavand esitatud, arvatakse see tööprogrammist välja. Täisliikmetele on otsustatud kehtestada trahvid arvamusküsitluse tähtaegadest mittekinnipidamise korral. Tähelepanu on otsustatud pöörata tehniliste komiteede optimaalsele struktuurile. Tuleb üle vaadata, kas tehniliste komiteede struktuur vastab turuvajadustele või on vajalik muudatuste tegemine. CEN-i töös tahetakse üha enam võtta kasutusele IT vahendeid. Juba praegu saadetakse osa dokumente välja ainult elektroonilisel kujul või siis nii paberkandjal kui e-postiga.

CEN-i raames tegutseb 272 tehnilist komiteed ja 124 alamkomiteed. Standardeid ettevalmistavaid töögrupe on ligikaudu 1600. Kõige rohkem CEN tehniliste komiteede sekretariaate on DIN-i juures – 76, kes peab lisaks ka veel 22 alamkomitee sekretariaati.

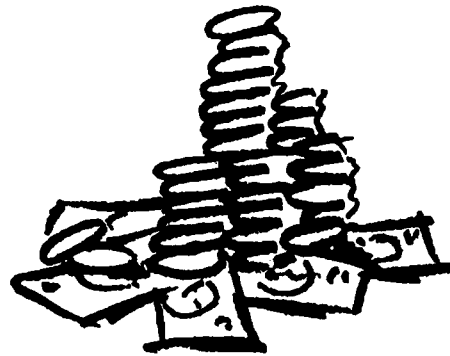
Nt SFS peab CEN ühe tehnilise komitee ja 3 alamkomitee sekretariaati, Dansk Standardil on need arvud vastavalt 10 ja 2 ning Rootsi Standardiinstituudil 8 ja 5.

CEN koordineerib oma tööd ISO ning CENELEC-i ja ETSI-ga. Paralleelne arvamusküsitlus ning hääletus ISO ja CEN raames kiirendab standardite jõudmist nende vajajateni ning on ennast õigustanud.

Tehnikanõukogu jälgib tähelepanelikult Euroopa standardite kasutuselevõtmist rahvuslike standarditena. Põhiliselt toimub see õigeaegselt (reeglina 6 kuu jooksul), kuid on ka rahvuslikke standardiorganisatsioone, kes ei jõua kehtestatud tähtaegadest kinni pidada. Sellist arvestust peetakse väga hoolikalt selleks, et riikides ei kehtiks Euroopa

standarditega vastuollu minevaid standardeid, mis tuleb tühistada Euroopa standardite kasutuselevõtmisel. 1999.a CEN eelarveprojektis on kavandatud kulude suuruseks 1,124,660 KBEF, mis on 5 % vähem kui 1998. a. Vähenevad Keskk sekretariaadi kulutused üüriks, remondiks ja kontorivarustuseks, samas on ette nähtud kulutuste suurenemine koosolekute läbiviimiseks. Kulutused koosolekutele suurenevad, kuna on kavas hakata läbi viima Euroopa standardimisalaseid konverentse sektorite lõikes, et arutada olukorda ning suunitleda edasist standardite vajadust.

Ka CEN sissetulekud vähenevad 5 %. Sealhulgas on arvestatud CEN publikatsioonide müügist saadava tulu vähenemisega. Samas suureneb rahvuslike liikmete liikmemaksudest saadav sissetulek 3 %, liitunud liikmete liikmemaksudest 7 % ning assotsieerunud liikmete liikmemaksudest 3 %.

1999. a ei ole veel arvestatud tulu saamisega Key märgi omistamisest.

Iga CEN peassamblee raames toimub ka avatud sessioon, mille teemaks oli seekord "European Standardization and Marketing". Sessiooni juhatas Manchesteri Ärikooli professor. G.M.Peter Swann.

Päevakorras oli järgmiste ettekannete kuulamine ja arutelu:

**I STANDARDITE TÄHTSUSEST RAHVUSVAHELISES KAUBAN-
DUSES JA EL SISETURUL**

Euroopa Komisjoni aruandest tehnilistest tõketest EL siseturul
Stuart REYNOLDS - W.S. Atkins International.

Rahvusvahelise kaubanduse kasu standardimisest

Vivien LIU, WTO sekretariaat

Standardimisest tulenev turustruktuuri uuring

Bernard Lerourdier – AECMA (The European Association of Aerospace Industries)

II STANDARDITE MARKETING

Standardite marketing

Peter SWANN – Manchesteri Ärikool.

Ettekandja juhtis tähelepanu sellele, et **standardite turul on eri huvigrupid**.

Et olla edukas standardite turul tuleb mõista selle eri osi (segmente), kuna eri osadel on erinevad vajadused, erinev soov maksta jne. Standardi-institutsioonide ees on suur probleem: **KUIDAS MÜÜA HOMOGEENSET TOODET**

ERI HUVIGRUPPIDELE, kelle soovid ja vajadused on erinevad.

Kõrgetasemeline infopakumise protsess

Rudiger Marquardt - Beuth Verlag, trüki- ja müügidirektor

Ettekandja rõhutas, et parim strateegia ellujäämiseks on – **OLLA PAREM KONKURENTIDEST**.

Hr Marquardt rõhutas, et standardite ja standardiinfo levitamise meetodid on põhjalikult muutunud. Turu suhtes pakkus ettekandja 2 STSENAARIUMI: **MUST:**

- Enam tähtsate standardite autoriõigus läheb ära nende viitamisel õigusaktides
- Kolmandad osapooled levitavad valikuliselt infot kommerts-põhimõtetal
- Standarditööd levitatakse Interneti kaudu
- Müügitulude vähenemine vähendab rahvuslike standardiorganisatsioonide võimalust osaleda standardimistöös, mistõttu standardimistöö

tsentraliseerub. Liikmemaksude vähenemine toob kaasa Komisjoni subsiidiumi suurenemise, mis automaatselt viib standardimise riikliku kontrolli alla

- CEN/CS teeb Euroopa standardid kättesaadavaks Internetis.
- Tööstus kaotab huvi sellisel viisil toimuva standardimise vastu ning organiseerub konsortsiumitena. CEN-ile jääb ainult koordineeriv funktsioon; **VÕIMSAD HUVI-GRUPID TÖÖTAVAD VÄLJA ja TURUSTAVAD OMI TEHNILISI REEGLEID.**

Saame seda ära hoida, kui nt:

- Rakendame kindlaksmääratud litsentsitasusid eri kasutamisevajadustele;
- Piirame teistes publikatsioonides standardite avaldamist (kui palju lk);
- Lubame osalist paljundamist;
- Rahuldame standardite tellimused kiiresti ja hõlpsalt.

Laiem dokumentide elektrooniline levik sunnib meid hoolikalt kaitsma taoliste dokumentide kasutamist ja paljundamist.

CD-ROM tooted

Alain Durand, AFNOR

Interneti kasutamine

Paolo Morelli, UNI

Print-on-Demand

Cris Cooper, BSI

Oma ettekandes tutvustas Cris Cooper, millist edu on saavutanud BSI Print-on-Demand süsteemi rakendamisesest.

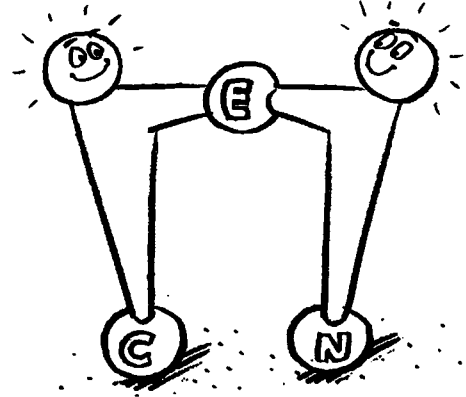
Nt 98 % TELLIMUSTEST TÄIDETAKSE 24 tunni jooksul.

Tõsiseks arutelu teemaks kujunes standardite levitamine Interneti vahendusel.

Endla Sandberg

Standardiosakonna juhataja

CEN UUDISED

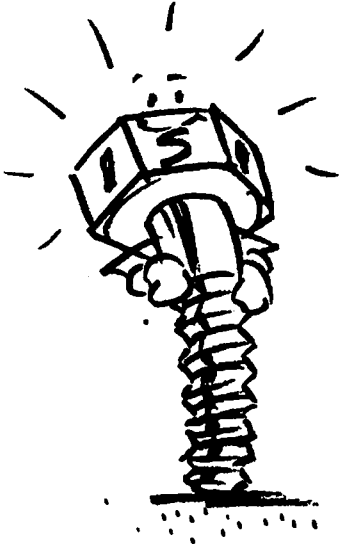
- CEN standardeid EN on 1998 septembri seisuga 4543.
- Septembris tuli juurde 73 standardit.
- CEN aastaaruande 1997-1998 andmetel (juuli 1997-juuni 1998)

Uue lähenemisviisi ja sellega seotud direktiivide standardite programm (30 06 1998 seisuga)

Direktiiv	Standardid		
	Ratifitseeritud	Arvamus-küsitlusel	Kogu programm
Lihtsad surveanumad 87/404	40	3	47
Mänguasjad 88/378	6	1	10
Ehitustooted 89/106*	230	269	665
Masinaohutus 89/392, 91/368, 93/44	198	360	841
Isikukaitsevahendid 89/686, 96/58	163	63	303
Gaasiseadmed 90/396	50	27	91
Mitteautomaatsed kaalud 90/384	1	-	1
Aktiivsed implantaadid 90/385	31	5	44
Lõhkeained tsiviilkasutuseks 93/15	-	-	51
Meditiiniseadmed 93/42	76	47	153
Seadmed plahvatusohtlikus keskkonnas (ATEX) 94/9	-	2	23
Lõbusõidulaevad 94/25	15	15	49
Pakend ja pakkematerjalid- Uue lähenemisviisiga seotud aspektid 94/62*	-	1	21
Lifitid 95/16	6	2	18
Surveanumad 97/23*	298	242	770
Kokku	1 114	1 037	3 087

* Märkus: Mitte kõik ei kuulu "Official Journal"-is avaldatud "ühtlustatud" standardite hulka.

ISO UUDISED

- 2000. a ISO Peassamblee toimub 28-29. septembril Milaanos.
- Uus ISO kirjavahetajaliige on tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 1998 Madagaskar.
- Etioopia esindatus ISO-s on nüüd EAS asemel QSAE
- ISO standardite tõlgete (ISO mitte-ametlikesse keeltesse) registreerimisest. Edaspidi ISO registreerib ainult ISO publikatsioonide tõlkeid, mis ei ole üle võetud rahvuslikeks standarditeks.
- **ISO 9000 sarja ümbertöötused asendavad pehmelt praegused sarja standardid**

Teatavasti on ISO 9000 sarja standardid ülevaatamisel ja

kavatsetakse uuesti välja anda 2000.a. Käesolevaks ajaks on esimesed uustöötused saavutanud komitee kavandi staatuse (CD)

Kui tavaliselt on komitee kavandi staatuses standardikavand kättesaadav ainult nendele ISO liikmetele, kes on otseselt tegevad selle standardi koostamisel või ümbervaatomisel, siis ISO 9001 ja ISO 9004 komitee kavandid on saadetud kõigile ISO rahvuslikele liikmetele, et teha need kõigile huvilistele kättesaadavaks.

Standardiametis on saadaval järgmiste ISO 9000 sarja standardite komitee-kavandid:

ISO/CD1 9000:2000 Quality Management Systems –Concepts and vocabulary

ISO/CD1 9001:2000 Quality Management Systems - Requirements

ISO/CD1 9004:2000 Quality Management Systems -Guidelines

ISO/DIS 17025 General requirements for the competence of testing and calibration laboratories (Revision of Guide 25:1990)

ISO/DTR 16949 Quality systems – Automotive suppliers. Particular requirements for the application of ISO 9001:1994

Soovijad võivad saada infot ka ISO tehnilise komitee ISO/TC 176/SC2 koduleheküljelt <http://www.bsi.org.uk/iso-tc176-sc2/> või

ISO koduleheküljelt <http://www.iso.ch>

ISO andmetel ei sunni uustöötused ümber tegema juba koostatud kvaliteedi käsiraamatuid. Seega jätkavad organisatsioonid oma kvaliteedisüsteemi dokumenteerimist viisil, mis kõige paremini peegeldab nende äri tegemise oma teed.

- ISO 21. Peassambleel valiti ISO Nõukogusse aastateks 1999-2000:
 - 3. rühmast: CSNI Tšehhi, DSM Malaisia, PSB Singapur, SABS Lõuna-Aafrika
 - 4. rühmast: SLSI Sri Lanka, TTBS Trinidad ja Tobago

Rühmad on määratud liikmemaksude suuruste järgi, esimeses kõige suuremat maksu maksvate DIN, ANSI ja JISC liikmemaks on 269 üksust, AFNOR 203 üksust ja BSI 175 üksust. Teises rühmas (25 liiget) on liikmemaks 36-158 üksust, kolmandas rühmas

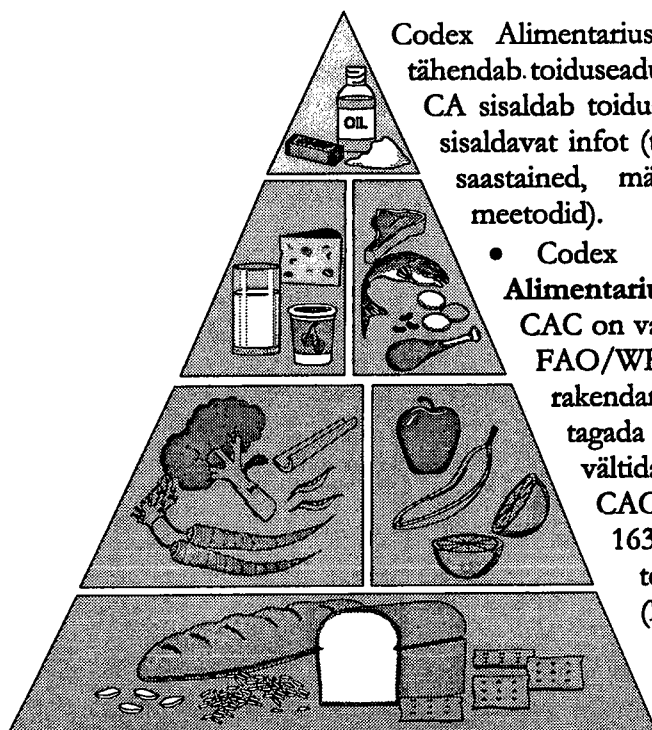
(30 liiget) 5-58 ning neljandas (33 liiget) 5-7 üksust. Nõukogusse on kohti: 1. rühmast kõik 5, 2. rühmast 5, 3. rühmast 5 ning 4. rühmast 4. Võrdluseks: EVS liikmemaks on 2 üksust.

31. detsembril 1998 lõpeb Prantsusmaa AFNOR, USA ANSI, Saksamaa DIN kuulumise tähtaeg Nõukogu liikmete hulka, kuid vastavalt ISO protseduurireeglitele kuuluvad 5 suurima liikmemaksuga liiget automaatselt Nõukogu koosseisu.

- Seega kuuluvad ISO Nõukogusse 1999. aastast

AFNOR (Prantsusmaa)	PSB (Singapur)
ANSI (USA)	SAA (Austraalia)
BIS (India)	SABS (Lõuna-Aafrika)
BSI (Suurbritannia)	SCC (Kanada)
CSNI (Tšehhi)	SIS (Rootsi)
DIN (Saksamaa)	SLSI (Sri Lanka)
DSM (Malaisia)	SNV (Šveits)
JBS (Jamaika)	TSE (Türgi)
JISC (Jaapan)	TTBS (Trinidad ja Tobago)

CODEX ALIMENTARIUS

Codex Alimentariuse (CA) nimetus on ladinakeelne ja tähendab toiduseadust, toidukoodi.

CA sisaldab toiduainete standardeid ja muud toiduaineid sisaldavat infot (toiduhügieen, lisaained, pestitsiidijäägid, saastained, mürgistus, analüüsi- ja proovivõtmise meetodid).

- Codex Alimentariust annab välja Codex Alimentariuse Komisjon (CAC).

CAC on valitsustevaheline organ, mis asutati 1962 FAO/WHO toidustandardite ühendprogrammi rakendamiseks, et kaitsta tarbijate tervist ja tagada head tavad toidukaubanduses ning vältida kaubanduse tehnilisi tõkkeid.

CAC liikmeid on 1. oktoobri 1998 seisuga 163. Liikmed on FAO (Rahvusvaheline toiduorganisatsioon) ja WHO (Rahvusvaheline terviseorganisatsioon) liikmesriigid. Komisjon käib koos iga 2 aasta tagant ja võtab vastu standardeid.

- Vahepeal teeb Komisjoni nimel otsuseid 10-liikmeline täidesaatev komitee, kes koostab ka standardite programmi.

CAC-i koosseisu kuuluvad veel

- sekretariaat, mis asub FAO peakorteris Roomas

Codexi komiteed:

- üldkomiteed, mida on 8 (sertifitseerimine, mürgistamine, analüüsi- ja proovivõtmemeetodid, toiduhügieen, vet.ravimite jäägid toidus, pestitsiidijäägid, lisa- ja saastained, dieettoidud),
- 17 kaubakomiteed (nt rasvad ja õlid, kala ja kalatooted, piim ja piimatooted, värske puu- ja juurvili, töödeldud puu- ja juurvili, kakaotooted ja šokolaad, looduslik mineraalvesi jne) ning

- **5 piirkondlikku koordineerimiskomiteed** (Aafrika, Aasia, Euroopa, Ladina-Ameerika ja Põhja-Ameerika). Euroopa koordineerimiskomitee asub Hispaanias.

Standardite koostamine toimub 8 etapis:

1. etapp Otsus uue standardi koostamiseks
2. etapp Standardi eelnõu ettevalmistamine
3. etapp Kavand on arvamusküsitlusel valitsustes
4. etapp Standardi eelnõu koos arvamustega on arutlusel ühes Codexi komitees
5. etapp Standardi eelnõu vastuvõtmine kas CAC-is või Täitevkomitees
6. etapp Eelnõu uuel arvamusküsitlusringil valitsustes
7. etapp Codexi komitees saabunud arvamuste arutamine ja eelnõu muutmine
8. etapp CAC võtab standardi vastu ja avaldab "Codex Alimentarius"

Kuni 1994. a otsustasid Codex Alimentariuse standardite rakendamise konkreetsete riikide valitsused. Alates 1995. a toimub see mitmete lepingute (WTO, TBT, SPS) raames. WTO (Maailma Kaubandusorganisatsioon) lepingud reguleerivad nii tollitõkkeid kui ka tolliväliseid kaubandustõkkeid. SPS lepingus (sanitaar ja fütosanitaar) on toiduohutuse küsimused (CA standardid), loomatervishoid (OIE standardid) ja taimetervishoid (IPPC standardid). TBT on leping tehniliste kaubandustõkete osas, selle lepinguga sätestatakse kõik, mida ei hõlma SPS leping. SPS lepinguga toimub rahvusvaheline ühtlustamine, riski ja samaväärsuse hindamine.

CODEX ALIMENTARIUS

I jagu Üldnõuded

Põhiprintsiibid, eesmärgid, toiduainete märgistus, lisaained toiduainetes, võõrained toiduainetes, toiduhügieen, kiiritatud toiduained

II jagu Pestitsiidid toiduainetes

Piirnormid, proovivõtmine ja analüüs

III jagu Veterinaarpreparaatide jäägid toiduainetes

IV jagu Eritoiduained

Nõuded ja standardid märgistusele, toitainete lisandamise põhimõtted, naatriumivaesed toidud, gluteenivabad toidud, toidusegud lastele

V jagu Töödeldud ja sügavkülmutatud juur- ja puuviljad

Standardid, Hügieenikood

VI jagu Puuviljamahlad

VII jagu Tera- ja kaunviljad, tooted neist

Standardid, tootmisjuhised

VIII jagu Toiduõlid ja -rasvad

Standardid, tootmisjuhised

IX jagu Kala ja kalasaadused

Standardid, tootmisjuhised

X jagu Liha ja lihasaadused

Standardid, tootmisjuhised

XI jagu Suhkur. Kakaotooted ja šokolaad, teised tooted

Standardid, tootmisjuhised

XII jagu Piim ja piimatooted

Tootmisprintsiibid, standardid piimatoodetele, juustude eristandardid, tootmishügieen, analüüsimeetodid

XIII jagu Proovivõtu ja analüüsi meetodid

XIV jagu Tunnustatud normid

Standardid, pestitsiidide piirnormid, vet.preparaatide piirnormid, võõrained

EVS raamatukogus on nüüd ka olemas CD-ROM-il Codex Alimentarius.

Ka Eesti (Põllumajandusministeerium, pr Kairi Ringo) on CA liige.

OKTOOBRI SAADUD ISO STANDARDID

TC 6 Paber, papp, puitmass ja tselluloos

- ISO 5350-1:1998 F Pulp -- Estimation of dirt and shives -- Part 1: Inspection of laboratory sheets
- ISO 5350-2:1998 D Pulp -- Estimation of dirt and shives -- Part 2: Inspection of mill sheeted pulp

TC 8 Laevad ja vesiehitised

- ISO 5778:1998 D Ships and marine technology -- Small weathertight steel hatches

TC 20 Ōhu- ja kosmosesõidukid

- ISO 12172:1998 S Space data and information transfer systems -- Telecommand -- Data routing service

TC 22 Maanteesõidukid

- ISO 2534:1998 N Road vehicles -- Engine test code -- Gross power
- ISO 7654:1998 C Road vehicles -- Spin-on fuel filters for diesel engines -- Mounting and connecting dimensions
- ISO 10054:1998 H Internal combustion compression-ignition engines -- Measurement apparatus for smoke from engines operating under steady-state conditions -- Filter-type smokemeter

TC 28 Naftasaadused ja määrdeained

- ISO 2160:1998 F Petroleum products -- Corrosiveness to copper -- Copper strip test

TC 31 Rehvid, veljed ja ventiilid

- ISO 4251-1:1998 F Tyres (ply rating marked series) and rims for agricultural tractors and machines -- Part 1: Tyre designation and dimensions, and approved rim contours
- ISO 4251-5/AMD1:1998 XZ Amendment 1 to ISO 4251-5:1992
- ISO 10191/AMD1:1998 XZ Amendment 1 to ISO 10191:1995
- ISO 13327:1998 J Motorcycle tyres -- Method of measuring rolling resistance

TC 34 Põllumajanduslikud toiduained

- ISO 662:1998 D Animal and vegetable fats and oils -- Determination of moisture and volatile matter content
- ISO 13493:1998 D Meat and meat products -- Determination of chloramphenicol content -- Method using liquid chromatography
- ISO 13965:1998 E Meat and meat products -- Determination of starch and glucose contents -- Enzymatic method
- ISO 15305:1998 C Animal and vegetable fats and oils -- Determination of Lovibond colour

TC 38 Tekstiil

- ISO 105-Z11:1998 B Textiles -- Tests for colour fastness -- Part Z11: Evaluation of speckiness of colorant dispersions
- ISO 13427:1998 C Geotextiles and geotextile-related products -- Abrasion damage simulation (sliding block test)
- ISO 13437:1998 E Geotextiles and geotextile-related products -- Method for installing and extracting samples in soil, and testing specimens in laboratory

ISO 14419:1998	D	Textiles -- Oil repellency -- Hydrocarbon resistance test
<u>TC 39 Tööpingid</u>		
ISO 10791-1:1998	U	Test condition for machining centres -- Part 1: Geometric tests for machines with horizontal spindle and with accessory heads (horizontal Z-axis)
<u>TC 43 Akustika</u>		
ISO 140-5:1998	M	Acoustics -- Measurement of sound insulation in buildings and of building elements -- Part 5: Field measurements of airborne sound insulation of façade elements and façades
ISO 140-6:1998	H	Acoustics -- Measurement of sound insulation in buildings and of building elements -- Part 6: Laboratory measurements of impact sound insulation of floors
ISO 140-7:1998	J	Acoustics -- Measurement of sound insulation in buildings and of building elements -- Part 7: Field measurements of impact sound insulation of floors
ISO 1996-2/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 1996-2:1987
ISO/TR 11688-2:1998	T	Acoustics -- Recommended practice for the design of low-noise machinery and equipment -- Part 2: Introduction to the physics of low-noise design
<u>TC 44 Keevitus ja jootmine</u>		
ISO 3253:1998	D	Gas welding equipment -- Hose connections for equipment for welding, cutting and allied process
ISO 4063:1998	D	Welding and allied processes -- Nomenclature of processes and reference numbers
ISO 5183-1:1998	C	Resistance welding equipment -- Electrode adaptors, male taper 1:10 -- Part 1: Conical fixing, taper 1:10
ISO 9012:1998	E	Gas welding equipment -- Air-aspirated hand blowpipes -- Specifications and tests
<u>TC 61 Plastid</u>		
ISO 1628-1:1998	J	Plastics -- Determination of the viscosity of polymers in dilute solution using capillary viscometers -- Part 1: General principles
ISO 9665:1998	L	Adhesives -- Animal glues -- Methods of sampling and testing
ISO 15107:1998	C	Adhesives -- Determination of cleavage strength of bonded joints
<u>TC 84 Meditsiinilised süstimisvahendid</u>		
ISO 594-2:1998	F	Conical fittings with 6% (Luer) taper for syringes, needles and certain other medical equipment -- Part 2: Lock fittings
<u>TC 86 Külmutus</u>		
ISO 13256-1:1998	R	Water-source heat pumps -- Testing and rating for performance -- Part 1: Water-to-air and brine-to-air heat pumps
ISO 13256-2:1998	J	Water-source heat pumps -- Testing and rating for performance -- Part 2: Water-to-water and brine-to-water heat pumps
<u>TC 94 Individuaalsed kaitsevahendid</u>		
ISO 13994:1998	H	Clothing for protection against liquid chemicals -- Determination of the resistance of protective clothing materials to penetration by liquids under pressure
<u>TC 131 Hüdraulikasüsteemid</u>		
ISO 4413:1998	U	Hydraulic fluid power -- General rules relating to systems
ISO 4414:1998	U	Pneumatic fluid power -- General rules relating to systems
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u>		
ISO 5667-14:1998	J	Water quality -- Sampling -- Part 14: Guidance on quality assurance of environmental water sampling and handling

ISO 6878:1998	K	Water quality -- Spectrometric determination of phosphorus using ammonium molybdate
<u>TC 172 Optika ja optikariistad</u>		
ISO 13666:1998	U	Ophthalmic optics -- Spectacles lenses -- Vocabulary
<u>TC 184 Tööstuse automatiseerimise süsteemid</u>		
ISO 10303-32:1998	N	Industrial automation systems and integration -- Product data representation and exchange -- Part 32: Conformance testing methodology and framework: Requirements on testing laboratories and clients
ISO 14258:1998	H	Industrial automation systems -- Concepts and rules for enterprise models
<u>TC 190 Mulla omadused</u>		
ISO 13877:1998	H	Soil quality -- Determination of polynuclear aromatic hydrocarbons -- Method using high-performance liquid chromatography
<u>TC 199 Masinate ohutus</u>		
ISO 13853:1998	C	Safety of machinery -- Safety distances to prevent danger zones being reached by the lower limbs
<u>TC 213 Toodete spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ja geomeetria alusel</u>		
ISO 1119:1998	C	Geometrical Product Specifications (GPS) -- Series of conical tapers and taper angles
ISO 2538:1998	E	Geometrical Product Specifications (GPS) -- Series of angles and slopes on prisms
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u>		
ISO/IEC 7942-4:1998	E	Information technology -- Computer graphics and image processing -- Graphical Kernel System (GKS) -- Part 4: Picture part archive
ISO/IEC 8073/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO/IEC 8073:1997 Relaxation of class conformance requirements and expedited data service feature negotiation
ISO/IEC 8649/AMD2:1998	XZ	Amendment 2 to ISO/IEC 8649:1996 Fast-associate mechanism
ISO/IEC 8650-1/AMD2:1998	XZ	Amendment 2 to ISO/IEC 8650-1:1996 Fast-associate mechanism
ISO/IEC 8823-1/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO/IEC 8823-1:1994 Efficiency enhancements
ISO/IEC 10021-10:1998	V	Information technology -- Message Handling Systems (MHS) -- Part 10: MHS routing
ISO/IEC 10021-5/AMD1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO/IEC 10021-5:1996 Additional correlation attribute and security error code
ISO/IEC 10176:1998	Q	Information technology -- Guidelines for the preparation of programming language standards
ISO/IEC 10646-1/AMD12:1998	XZ	Amendment 12 to ISO/IEC 10646-1:1993 Cherokee
ISO/IEC 13813:1998	V	Information technology -- Programming languages -- Generic packages of real and complex type declarations and basic operations for Ada (including vector and matrix types)
ISO/IEC 14882:1998	XN	Programming languages -- C++
ISO/IEC ISP 10615-5:1998	M	Information technology -- International Standardized Profiles ADInn -- OSI Directory -- Part 5: ADI31 -- DUA Support for Distributed Operations
ISO/IEC ISP 10615-6:1998	T	Information technology -- International Standardized Profiles ADInn -- OSI Directory -- Part 6: ADI32 -- DSA Support for Distributed Operations

ISO/IEC TR 15504-1:1998	F	Information technology -- Software process assessment -- Part 1: Concepts and introductory guide
ISO/IEC TR 15504-2:1998	R	Information technology -- Software process assessment -- Part 2: A reference model for processes and process capability
ISO/IEC TR 15504-3:1998	B	Information technology -- Software process assessment -- Part 3: Performing an assessment
ISO/IEC TR 15504-8:1998	J	Information technology -- Software process assessment -- Part 8: Guide for use in determining supplier process capability
ISO/IEC TR 15504-9:1998	F	Information technology -- Software process assessment -- Part 9: Vocabulary

KEHTETU

ISO 5350-1:1982
 ISO 5350-2:1990
 ISO 5778:1979
 ISO 2534:1974
 ISO 7654:1991
 ISO 3462:1980
 ISO 2160:1985
 ISO 4251-1:1992
 ISO 662:1980
 ISO 140-5:1978
 ISO 140-6:1978
 ISO 140-7:1978
 ISO 3253:1975
 ISO 4063:1990
 ISO 5183-1:1988
 ISO 9012:1988
 ISO 1628-1:1984
 ISO 9665:1993
 ISO 594-2:1991
 ISO 4413:1979
 ISO 4414:1982
 ISO 6878-1:1986
 ISO 1119:1975
 ISO 2538:1974
 ISO/IEC 10026-1:1992
 ISO/IEC 10026-1/
 COR1:1996
 ISO/IEC TR 10176:1991

ASENDUS

ISO 5350-1:1998
 ISO 5350-2:1998
 ISO 5778:1998
 ISO 2534:1998
 ISO 7654:1998
 –
 ISO 2160:1998
 ISO 4251-1:1998
 ISO 662:1998
 ISO 140-5:1998
 ISO 140-6:1998
 ISO 140-7:1998
 ISO 3253:1998
 ISO 4063:1998
 ISO 5183-1:1998
 ISO 9012:1998
 ISO 1628-1:1998
 ISO 9665:1998
 ISO 594-2:1998
 ISO 4413:1998
 ISO 4414:1998
 ISO 6878:1998
 ISO 1119:1998
 ISO 2538:1998
 –
 –
 ISO/IEC/TR 10176:1998

TEHNILINE KOMITEE

TC 6
 TC 6
 TC 8
 TC 22
 TC 22
 TC 23
 TC 28
 TC 31
 TC 34
 TC 43
 TC 43
 TC 43
 TC 44
 TC 44
 TC 44
 TC 44
 TC 44
 TC 61
 TC 61
 TC 84
 TC 131
 TC 131
 TC 147
 TC 213
 TC 213
 JTC 1
 JTC 1
 JTC 1

OKTOOBRI SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID HÄÄLETAMISEKS

TC 10 Sõidu-, kauba- ja teenindusliftid

EN 81-1:1998

207 Safety rules for the construction and installation of lifts -- Part 1: Electric lifts

EN 81-2:1998	218	Safety rules for the construction and installation of lifts -- Part 2: Hydraulic lifts
<u>TC 19 Naftasaadused, määrdeained ja kõrvalsaadused</u>		
EN ISO 3170:1998	TL	Petroleum liquids -- Manual sampling (ISO 3170:1998, including Amendment 1:1998)
<u>TC 23 Transporditavad gaasiballoonid</u>		
prEN 1964-1:1998	49	Transportable gas cylinders -- Specification for the design and construction of refillable transportable seamless steel gas cylinders of water capacities from 0,5 litre up to and including 150 litres -- Part 1: Cylinders made of seamless steel with an Rm value of less than 1100 MPa
<u>TC 47 Ölipihustuspõletid ja nende osad: töö ohutus ja katsetamine</u>		
EN 299:1998	9	Oil pressure atomizing nozzles -- Determination of the angle and spray characteristics
<u>TC 55 Stomatoloogia</u>		
EN ISO 7711-1:1998	TL	Dental rotary instruments -- Diamond instruments -- Part 1: Dimensions, requirements, marking and packaging (ISO 7711-1:1997)
prEN ISO 11499:1998	TL	Dental cartridges for local anaesthetics (ISO 11499:1997)
<u>TC 67 Keraamilised plaadid</u>		
EN 1308:1996/A1:1998	3	Adhesives for tiles -- Determination of slip
<u>TC 70 Käsitulekustutid</u>		
EN 1866:1998	19	Mobile fire extinguishers
<u>TC 79 Respiraatorid jm. hingamiskaitsevahendid</u>		
EN 140:1998	32	Respiratory protective devices -- Half masks and quarter masks -- Requirements, testing, marking
prEN 1827:1998	47	Respiratory protective devices -- Half masks without inhalation valves and with separable filters to protect against gases or gases and particles or particles only -- Requirements, testing, marking
<u>TC 85 Silmakaitsevahendid</u>		
EN 207:1998	23	Personal eye-protection -- Filters and eye-protectors against laser radiation (laser eye-protectors)
EN 208:1998	18	Personal eye-protection -- Eye-protectors for adjustment work on lasers and laser systems (laser adjustment eye-protectors)
<u>TC 89 Hoonete ja nende osade soojuspidavus</u>		
prEN 1946-1:1998	9	Thermal performance of building products and components -- Specific criteria for the assessment of laboratories measuring heat transfer properties -- Part 1: Common criteria
prEN 1946-2:1998	27	Thermal performance of building products and components -- Specific criteria for the assessment of laboratories measuring heat transfer properties -- Part 2: Measurements by guarded hot plate method
prEN 1946-3:1998	26	Thermal performance of building products and components -- Specific criteria for the assessment of laboratories measuring heat transfer properties -- Part 3: Measurements by heat flow meter method
<u>TC 109 Gaasikütusel töötavad keskküttekatlad</u>		
EN 303-3:1998	47	Heating boilers -- Part 3: Gas-fired central heating boilers -- Assembly comprising a boiler body and a forced draught burner

prEN 656:1998	116	Gas-fired central heating boilers -- Type B boilers of nominal heat input exceeding 70 kW but not exceeding 300 kW
<u>TC 110 Soojusvahetid</u>		
EN 307:1998	16	Heat exchangers -- Guidelines to prepare installation, operating and maintenance instructions required to maintain the performance of each type of heat exchanger
EN 1048:1998	18	Heat exchangers -- Air cooled liquid coolers "dry coolers" -- Test procedure for establishing the performance
EN 1117:1998	20	Heat exchangers -- Liquid cooled refrigerant condensers -- Test procedures for establishing the performance
EN 1148:1998	17	Heat exchangers -- Water to water heat exchangers for district heating -- Test procedures for establishing the performance data
<u>TC 114 Masinate ohutus</u>		
EN 1093-1:1998	11	Safety of machinery -- Evaluation of the emission of airborne hazardous substances -- Part 1: Selection of test methods
EN 1093-6:1998	8	Safety of machinery -- Evaluation of the emission of airborne hazardous substances -- Part 6: Separation efficiency by mass, unducted outlet
EN 1093-7:1998	7	Safety of machinery -- Evaluation of the emission of airborne hazardous substances -- Part 7: Separation efficiency by mass, ducted outlet
EN 1093-8:1998	8	Safety of machinery -- Evaluation of the emission of airborne hazardous substances -- Part 8: Pollutant concentration parameter, test bench method
EN 1093-9:1998	6	Safety of machinery -- Evaluation of the emission of airborne hazardous substances -- Part 9: Pollutant concentration parameter, room method
<u>TC 123 Laserid ja laserseadmed</u>		
prEN ISO 11554:1998	TL	Optics and optical instruments -- Lasers and laser-related equipment -- Test methods for laser beam power, energy and temporal characteristics (ISO/FDIS 11554:1998)
<u>TC 125 Müüritööd</u>		
EN 1015-19:1998	8	Methods of test for mortar for masonry -- Part 19: Determination of water vapour permeability of hardened rendering and plastering mortars
EN 1052-1:1998	13	Methods of test for masonry -- Part 1: Determination of compressive strength
<u>TC 133 Vask ja vasesulamid</u>		
prEN 12384:1998	12	Copper and copper alloys -- Determination of spring bending limit on strip
prEN 12420:1998	52	Copper and copper alloys -- Forgings
<u>TC 134 Elast- ja tekstiilpõrandakatted</u>		
EN 1818:1998	16	Resilient floor coverings -- Determination of the effect of loaded heavy duty castors
<u>TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus</u>		
EN 12276:1998	10	Mountaineering equipment -- Frictional anchors -- Safety requirements and test methods
<u>TC 139 Värvid ja lakid</u>		
prEN ISO 7783-2:1998	7	Paints and varnishes -- Coating materials and coating systems for exterior masonry and concrete -- Part 2: Determination and classification of water-vapour transmission rate (permeability) (ISO/FDIS 7783-2:1998)

prEN ISO 8130-9:1998	TL	Coating powders -- Part 9: Sampling (ISO 8130-9:1992)
prEN ISO 8502-3:1998	TL	Preparation of steel substrates before application of paint and related products -- Tests for the assessment of surface cleanliness -- Part 3: Assessment of dust on steel surfaces prepared for painting (pressure-sensitive tape method) (ISO 8502-3:1992)
prEN ISO 8502-4:1998	TL	Preparation of steel substrates before application of paint and related products -- Tests for the assessment of surface cleanliness -- Part 4: Guidance on the estimation of the probability of condensation prior to paint application (ISO 8502-4:1993)
prEN ISO 8502-6:1998	TL	Preparation of steel substrates before application of paints and related products -- Tests for the assessment of surface cleanliness -- Part 6: Extraction of soluble contaminants for analysis -- The Bresle method (ISO 8502-6:1995)
prEN ISO 11126-7:1998	TL	Preparation of steel substrates before application of paints and related products -- Specifications for non-metallic blast-cleaning abrasives -- Part 7: Fused aluminium oxide (ISO 11126-7:1995)

TC 141 Manomeetrid. Termomeetrid. Vahendid temperatuuri mõõtmiseks ja registreerimiseks jahutatud, külmutatud ja kiirkülmutatud toodete laialiveol

EN 12645:1998	14	Pressure gauges -- Apparatus for inspection of pressure and/or inflation of tyres for motor vehicles -- Metrology, requirements and testing
---------------	----	---

TC 142 Puidutöomasinad. Ohutus

prEN 1870-2:1998	47	Safety of woodworking machines -- Circular sawing machines -- Part 2: Horizontal beam panel saws and vertical panel saws
------------------	----	--

TC 144 Põllu- ja metsatöötraktorid jm masinad

prEN 908:1998	15	Agricultural and forestry machinery -- Reel machines for irrigation -- Safety
---------------	----	---

TC 146 Pakendusmasinad. Ohutus

prEN 415-3:1998	85	Safety of packaging machines -- Part 3: Form, fill and seal machines
-----------------	----	--

TC 151 Ehitusseadmed ja ehitusmaterjali masinad. Ohutus

EN ISO 5353:1998	TL	Earth-moving machinery, and tractors and machinery for agriculture and forestry -- Seat index point (ISO 5353:1995)
------------------	----	---

TC 154 Täiteained

prEN 932-2:1998	15	Tests for general properties of aggregates -- Part 2: Methods for reducing laboratory samples
-----------------	----	---

TC 155 Plasttorustikud ja -kanalisatsioonisüsteemid

prEN 12293:1998	7	Plastics piping systems -- Thermoplastics pipes and associated fittings for hot and cold water -- Test method for the resistance of mounted assemblies to temperature cycling
prEN 12294:1998	5	Plastics piping systems -- Systems for hot and cold water -- Test method for leaktightness under vacuum
prEN 12295:1998	5	Plastics piping systems -- Thermoplastics pipes and associated fittings for hot and cold water -- Test method for resistance of joints to pressure cycling

TC 164 Veevarustus

EN 1278:1998	21	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Ozone
EN 1508:1998	30	Water supply -- Requirements for systems and components for the storage of water
EN 12120:1998	21	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Sodium hydrogen sulfite

EN 12121:1998	18	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Sodium disulfite
EN 12122:1998	19	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Ammonia solution
EN 12123:1998	16	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Ammonium sulfate
EN 12124:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Sodium sulfite
EN 12125:1998	16	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Sodium thiosulfate
EN 12126:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Liquefied ammonia
EN 12173:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption -- Sodium fluoride

TC 165 Heitveetehnika

EN 1253-2:1998	17	Gullies for buildings -- Part 2: Test methods
prEN 773:1998	13	General requirements for components used in hydraulically pressurized discharge pipes, drains and sewers
prEN 1123-1:1998	23	Pipes and fittings of longitudinally welded hot-dip galvanized steel pipes with spigot and socket for waste water systems -- Part 1: Requirements, testing, quality control
prEN 1123-2:1998	52	Pipes and fittings of longitudinally welded hot-dip galvanized steel pipes with spigot and socket for waste water systems -- Part 2: Dimensions
prEN 1124-1:1998	16	Pipes and fittings of longitudinally welded stainless steel pipes with spigot and socket for waste water systems -- Part 1: Requirements, testing, quality control
prEN 1124-2:1998	18	Pipes and fittings of longitudinally welded stainless steel pipes with spigot and socket for waste water systems -- Part 2: System S; Dimensions
prEN 1124-3:1998	33	Pipes and fittings of longitudinally welded stainless steel pipes with spigot and socket for waste water systems -- Part 3: System X; Dimensions
prEN 1293:1998	15	General requirements for components used in pneumatically pressurized discharge pipes, drains and sewers

TC 172 Puitmass, paber ja papp

EN ISO 14453:1998	TL	Pulps -- Determination of acetone-soluble matter (ISO 14453:1997)
-------------------	----	---

TC 174 Puu- ja köögiviljamahlad. Analüüsimetod

prEN 12630:1998	14	Fruit and vegetable juices -- Determination of glucose, fructose, sorbitol and sucrose content -- Method using high performance liquid chromatography
prEN 12631:1998	16	Fruit and vegetable juices -- Enzymatic determination of D- and L-lactic acid (lactate) content -- NAD spectrometric method
prEN 12632:1998	15	Fruit and vegetable juices -- Enzymatic determination of acetic acid (acetate) content -- NAD Spectrometric method
prEN 12742:1998	15	Fruit and vegetable juices -- Determination of the free amino acids content -- Liquid chromatographic method

TC 193 Liimid

EN 1243:1998	5	Adhesives -- Determination of free formaldehyde in amino and aminoformaldehyde condensates
EN 1719:1998	8	Adhesives for paper and board, packaging and disposable sanitary products -- Tack measurement for pressure sensitive adhesives -- Determination of loop tack

EN 1720:1998 6 Adhesives for paper and board, packaging and disposable sanitary products -- Determination of dispersability

TC 194 Toiduga kokkupuutuvad nõud

prENV 1186-13:1998 12 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics -- Part 13: Test method for overall migration at high temperatures

prENV 1186-14:1998 19 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics -- Part 14: Test method for 'substitute tests' for overall migration from plastics intended to come into contact with fatty foodstuffs using test media iso-octane and 95% ethanol

prENV 13130-1:1998 40 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 1: Guide to test methods for the specific migration of substances from plastics into foods and food simulants and the determination of substances in plastics and the selection of conditions of exposure to food simulants

prENV 13130-2:1998 11 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 2: Determination of terephthalic acid in food simulants

prENV 13130-3:1998 14 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 3: Determination of acrylonitrile in food and food simulants

prENV 13130-4:1998 14 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 4: Determination of 1,3-butadiene in plastics

prENV 13130-5:1998 14 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 5: Determination of vinylidene chloride in food simulants

prENV 13130-6:1998 13 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 6: Determination of vinylidene chloride in plastics

prENV 13130-7:1998 11 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 3: Determination of monoethylene glycol and diethylene glycol in food simulants

prENV 13130-8:1998 18 Materials and articles in contact with foodstuffs -- Plastics substances subject to limitation -- Part 8: Determination of isocyanates in plastics

TC 211 Akustika

EN 1746:1998 10 Safety of machinery -- Guidance for the drafting of the noise clauses of safety standards

TC 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur

prEN 12598:1998 47 Oxygen monitors for patient breathing mixtures -- Particular requirements

TC 222 Suled ja udusuled täitematerjalina, ka nendega täidetud valmistooted

EN 1164:1998 7 Feather and down -- Test methods -- Determination of the turbidity of an aqueous extract

TC 224 Raalloetavad kaardid, nende liiteseadmed ja operatsioonid

prEN 726-5:1998 36 Identification card systems -- Telecommunications integrated circuit(s) cards and terminals -- Part 5: Payment

prEN 726-7:1998 72 Identification card systems -- Telecommunications integrated circuit(s) cards and terminals -- Part 7: Security module

TC 230 Veeanalüüs

prEN ISO 11348-1:1998	TL	Water quality -- Determination of the inhibitory effect of water samples on the light emission of <i>Vibrio fischeri</i> (Luminescent bacteria test) -- Part 1: Method using freshly prepared bacteria (ISO/FDIS 11348-1:1998)
prEN ISO 11348-2:1998	TL	Water quality -- Determination of the inhibitory effect of water samples on the light emission of <i>Vibrio fischeri</i> (Luminescent bacteria test) -- Part 2: Method using liquid-dried (ISO/FDIS 11348-2:1998)
prEN ISO 11348-3:1998	TL	Water quality -- Determination of the inhibitory effect of water samples on the light emission of <i>Vibrio fischeri</i> (Luminescent bacteria test) -- Part 3: Method using freeze-dried bacteria (ISO/FDIS 11348-3:1998)

TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

prEN ISO 105-J01:1998	TL	Textiles -- Tests for colour fastness -- Part J01: General principles for measurement of surface colour (ISO 105-J01:1997)
prEN ISO 105-J02:1998	TL	Textiles -- Tests for colour fastness -- Part J02: Instrumental assessment of relative whiteness (ISO 105-J02:1997)
prEN ISO 105-Z10:1998	TL	Textiles -- Tests for colour fastness -- Part Z10: Determination of relative colour strength of dyes in solution (ISO 105-Z10:1997)
prEN ISO 5080 REVIEW:1998	TL	Sisal agricultural twines (ISO 5080:1994)
prEN ISO 12947-1:1998	TL	Textiles -- Determination of the abrasion resistance of fabrics by the Martindale method -- Part 1: Martindale abrasion testing apparatus (ISO/FDIS 12947-1:1998)
prEN ISO 12947-2:1998	TL	Textiles -- Determination of abrasion resistance of fabrics by the Martindale method -- Part 2: Determination of specimen breakdown (ISO/FDIS 12947-2:1998)
prEN ISO 12947-3:1998	TL	Textiles -- Determination of the abrasion resistance of fabrics by the Martindale method -- Part 3: Determination of mass loss (ISO/FDIS 12947-1:19)
prEN ISO 12947-4:1998	TL	Textiles -- Determination of the abrasion resistance of fabrics by the Martindale method -- Part 4: Assessment of appearance change (ISO/FDIS 12947-4:1998)

TC 249 Plastid

EN ISO 295:1998	TL	Plastics -- Compression moulding of test specimens of thermosetting materials (ISO 295:1991)
EN ISO 1172:1998	TL	Textile-glass-reinforced plastics -- Prepregs, moulding compounds and laminates -- Determination of the textile-glass and mineral-filler content -- Calcination methods (ISO 1172:1996)
EN ISO 1628-1:1998	TL	Plastics -- Determination of viscosity of polymers in dilute solution using capillary viscometers -- Part 1: General principles (ISO 1628-1:198)
EN ISO 2578:1998	TL	Plastics -- Determination of time-temperature limits after prolonged exposure to heat (ISO 2578:1993)
EN ISO 3671:1998	TL	Plastics -- Aminoplastic moulding materials -- Determination of volatile matter (ISO 3671:1976)
EN ISO 5659-2:1998	TL	Plastics -- Smoke generation -- Part 2: Determination of optical density by a single-chamber test (ISO 5659-2:1994, including Technical Corrigendum 1:1997)
EN ISO 6427:1998	TL	Plastics -- Determination of matter extractable by organic solvents (conventional methods) (ISO 6427:1992)
EN ISO 7808:1998	TL	Plastics -- Thermosetting moulding materials -- Determination of transfer flow (ISO 7808:1992)

EN ISO 8987:1998	TL	Plastics -- Phenolic resins -- Determination of reactivity on a B-transformation test plate (ISO 8987:1995)
EN ISO 8989:1998	TL	Plastics -- Liquid phenolic resins -- Determination of water miscibility (ISO 8989:1995)
EN ISO 9163:1998	TL	Textile glass -- Rovings -- Manufacture of test specimens and determination of tensile strength of impregnated rovings (ISO 9163:1996)
EN ISO 9702:1998	TL	Plastics -- Amine epoxide hardeners -- Determination of primary, secondary and tertiary amine group nitrogen content (ISO 9702:1996)
EN ISO 11401:1998	TL	Plastics -- Phenolic resins -- Separation by liquid chromatography (ISO 11401:1993)
EN ISO 11402:1998	TL	Plastics -- Condensation resins -- Determination of free formaldehyde (ISO 11402:1998)
EN ISO 11409:1998	TL	Plastics -- Phenolic resins -- Determination of heats and temperatures of reaction by differential scanning calorimetry (ISO 11409:1993)
prEN ISO 60:1998	TL	Plastics -- Determination of apparent density of material that can be poured from a specified funnel (ISO 60:1977)
prEN ISO 61:1998	TL	Plastics -- Determination of apparent density of material that cannot be poured from a specified funnel (ISO 61:1976)
prEN ISO 176:1998	TL	Plastics -- Determination of loss of plasticizers -- Activated carbon method (176:1976)
prEN ISO 177:1998	TL	Plastics -- Determination of migration of plasticizers (ISO 177:1988)
prEN ISO 183:1998	TL	Plastics -- Qualitative evaluation of the bleeding of colorants (ISO 183:1976)
prEN ISO 483:1998	TL	Plastics -- Small enclosures for conditioning and testing using aqueous solutions to maintain relative humidity at constant value (ISO 483:1988)
prEN ISO 585:1998	TL	Plastics -- Unplasticized cellulose acetate -- Determination of moisture content (ISO 585:1990)
prEN ISO 1043-1:1998	TL	Plastics -- Symbols and abbreviated terms -- Part 1: Basic polymers and their special characteristics (ISO 1043-1:1997)
prEN ISO 1043-3:1998	TL	Plastics -- Symbols and abbreviated terms -- Part 3: Plasticizers (ISO 1043-3:1996)
prEN ISO 1043-4:1998	TL	Plastics -- Symbols and abbreviated terms -- Part 4: Flame retardants (ISO 1043-4:1998)
prEN ISO 1060-1:1998	TL	Plastics -- Homopolymer and copolymer resins of vinyl chloride -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 1060-1:1998)
prEN ISO 1060-2:1998	TL	Plastics -- Homopolymer and copolymer resins of vinyl chloride -- Part 2: Preparation of test samples and determination of properties (ISO 1060-2:1998)
prEN ISO 1061:1998	TL	Plastics -- Unplasticized cellulose acetate -- Determination of free acidity (ISO 1061:1990)
prEN ISO 1133:1998	TL	Plastics -- Determination of the melt mass-flow rate (MFR) and the melt volume-flow rate (MVR) of thermoplastics (ISO 1133:1997)
prEN ISO 1163-1:1998	TL	Plastics -- Unplasticized poly(vinyl chloride) (PVC-U) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 1163-1:1995)

prEN ISO 1163-2:1998	TL	Plastics -- Unplasticized compounds of homopolymers and copolymers of vinyl chloride -- Part 2: Determination of properties (ISO 1163-2:1980)
prEN ISO 1599:1998	TL	Plastics -- Cellulose acetate -- Determination of viscosity loss on moulding (ISO 1599:1990)
prEN ISO 1600:1998	TL	Plastics -- Cellulose acetate -- Determination of light absorption on moulded specimens produced using different periods of heating (ISO 1600:1990)
prEN ISO 1622-1:1998	TL	Plastics -- Polystyrene (PS) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 1622-1:1994)
prEN ISO 1622-2:1998	TL	Plastics -- Polystyrene (PS) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 1622-2:1995)
prEN ISO 1628-2:1998	TL	Plastics -- Determination of the viscosity of polymers in dilute solution using capillary viscometers -- Part 2: Poly(vinyl chloride) resins (ISO/FDIS 1628-2:1998)
prEN ISO 1872-1:1998	TL	Plastics -- Polyethylene (PE) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 1872-1:1993)
prEN ISO 2580-1:1998	TL	Plastics -- Acrylonitrile/butadiene/styrene (ABS) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 2580-1:1997)
prEN ISO 2580-2:1998	TL	Plastics -- Acrylonitrile/butadiene/styrene (ABS) moulding and extrusion materials -- Part 1: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 2580-2:1994)
prEN ISO 2897-1:1998	TL	Plastics -- Impact-resistant polystyrene (PS-I) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 2897-1:1997)
prEN ISO 2897-2:1998	TL	Plastics -- Impact-resistant polystyrene (PS-I) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 2897-2:1994, including Technical Corrigendum 1:1995)
prEN ISO 2898-1:1998	TL	Plastics -- Plasticized poly(vinyl chloride) (PVC-P) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 2898-1:1996)
prEN ISO 2898-2:1998	TL	Plastics -- Plasticized poly(vinyl chloride) (PVC-P) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 2898-2:1997)
prEN ISO 3521:1998	TL	Plastics -- Unsaturated polyesters and epoxy resins -- Determination of overall volume shrinkage (ISO 3521:1997)
prEN ISO 4577:1998	TL	Plastics -- Polypropylene and propylene-copolymers -- Determination of thermal oxidative stability in air -- Oven method (ISO 4577:1983)
prEN ISO 4589-1:1998	TL	Plastics -- Determination of burning behaviour by oxygen index -- Part 1: Guidance (ISO 4589-1:1996)
prEN ISO 4589-2:1998	TL	Plastics -- Determination of burning behaviour by oxygen index -- Part 2: Ambient-temperature test (ISO 4589-2:1996)
prEN ISO 4613-1:1998	TL	Plastics -- Ethylene/vinyl acetate (E/VAC) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation and specification (ISO 4613-1:1993)

prEN ISO 4614:1998	TL	Plastics -- Melamine-formaldehyde mouldings -- Determination of extractable formaldehyde (ISO 4614:1977)
prEN ISO 4615:1998	TL	Plastics -- Unsaturated polyesters and epoxide resins -- Determination of total chlorine content (ISO 4615:1979)
prEN ISO 4892-2:1998	TL	Plastics -- Methods of exposure to laboratory light sources -- Part 2: Xenon-arc sources (ISO 4892-2:1994)
prEN ISO 4892-3:1998	TL	Plastics -- Methods of exposure to laboratory light sources -- Part 3: Fluorescent UV lamps (ISO 4892-3:1994)
prEN ISO 4894-1:1998	TL	Plastics -- Styrene/acrylonitrile (SAN) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 4894-1:1997)
prEN ISO 4894-2:1998	TL	Plastics -- Styrene/acrylonitrile (SAN) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 4894-2:1995)
prEN ISO 5659-1:1998	TL	Plastics -- Smoke generation -- Part 1: Guidance on optical-density testing (ISO 5659-1:1996)
prEN ISO 6402-1:1998	TL	Plastics -- Impact-resistant acrylonitrile/styrene (ASA, AES, ACS) moulding and extrusion materials, excluding butadiene-modified materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 6402-1:1997)
prEN ISO 6402-2:1998	TL	Plastics -- Impact-resistant acrylonitrile/styrene (ASA, AES, ACS) moulding and extrusion materials, excluding butadiene-modified materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 6402-2:1994)
prEN ISO 7391-1:1998	TL	Plastics -- Polycarbonate (PC) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 7391-1:1996)
prEN ISO 7391-2:1998	TL	Plastics -- Polycarbonate (PC) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 7391-2:1996)
prEN ISO 7822:1998	TL	Textile glass reinforced plastics -- Determination of void content -- Loss on ignition, mechanical disintegration and statistical counting methods (ISO 7822:1990)
prEN ISO 8986-1:1998	TL	Plastics -- Polybutene (PB) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 8986-1:1993)
prEN ISO 9054:1998	TL	Cellular plastics, rigid -- Test methods for self-skinned, high-density materials (ISO 9054:1990)
prEN ISO 10366-1:1998	TL	Plastics -- Methyl methacrylate/acrylonitrile/butadiene/styrene (MABS) moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 10366-1:1993)
prEN ISO 10366-2:1998	TL	Plastics -- Methyl methacrylate/acrylonitrile/butadiene/styrene (MABS) moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 10366-2:1994)
prEN ISO 11248:1998	TL	Plastics -- Thermosetting moulding materials -- Evaluation of short-term performance at elevated temperatures (ISO 11248:1993)
prEN ISO 11403-1:1998	TL	Plastics -- Acquisition and presentation of comparable multipoint data -- Part 1: Mechanical properties (ISO 11403-1:1994)

prEN ISO 11403-2:1998	TL	Plastics -- Acquisition and presentation of comparable multipoint data -- Part 2: Thermal and processing properties (ISO 11403-2:1995)
prEN ISO 11667:1998	TL	Fibre-reinforced plastics -- Moulding compounds and prepregs -- Determination of rein, reinforced-fibre and mineral-filled content -- Dissolution methods (ISO 11667:1997)
prEN ISO 12086-1:1998	TL	Plastics -- Fluoropolymer dispersions and moulding and extrusion materials -- Part 1: Designation system and basis for specifications (ISO 12086-1:1995)
prEN ISO 12086-2:1998	TL	Plastics -- Fluoropolymer dispersions and moulding and extrusion materials -- Part 2: Preparation of test specimens and determination of properties (ISO 12086-2:1995)
<u>TC 250 Eurokoodid ehituses</u>		
prENV 1993-1-6:1998	70	Eurocode 3: Design of steel structures -- Part 1-6: General rules -- Supplementary rules for the strength and stability of shell structures
prENV 1993-1-7:1998	46	Eurocode 3: Design of steel structures -- Part 1-7: General rules -- Supplementary rules for planar plated structural elements with transverse loading
prENV 1993-4-1:1998	85	Eurocode 3: Design of steel structures -- Part 4-1: Silos, tanks and pipelines -- Silos
prENV 1993-4-2:1998	47	Eurocode 3: Design of steel structures -- Part 4-2: Silos, tanks and pipelines -- Tanks
prENV 1993-4-3:1998	30	Eurocode 3: Design of steel structures -- Part 4-3: Silos, tanks and pipelines -- Pipelines
<u>TC 261 Pakendamine</u>		
prEN ISO 90-1 REVIEW:1998	TL	Light gauge metal containers -- Definitions and determination of dimensions and capacities -- Part 1: Open-top cans (ISO 90-1:1997)
prEN ISO 90-2 REVIEW:1998	TL	Light gauge metal containers -- Definitions and determination of dimensions and capacities -- Part 2: General use containers (ISO 90-2:1997)
prEN ISO 2233 REVIEW:1998	TL	Packaging -- Complete, filled transport packages -- Conditioning for testing (ISO 2233:1994)
<u>TC 263 Raha, väärisesemete ja andmevahendite turvaline hoiustamine</u>		
prENV 1300:1998	31	Secure storage units -- Classification for high security locks according to their resistance to unauthorized opening
<u>TC 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid</u>		
prEN 12396-3:1998	9	Non-fatty foods -- Determination of dithiocarbamate and thiuram disulfide residues -- Part 3: Xanthogenate method
<u>TC 289 Nahk</u>		
EN ISO 4047:1998	TL	Leather -- Determination of sulphated total ash and sulphated water-insoluble ash (ISO 4047:1977)
<u>TC 290 Toodete spetsifitseerimine ja kontrollimine mõõtmete ja geomeetria alusel</u>		
prEN ISO 5458:1998	TL	Geometrical product specifications (GPS) -- Geometrical tolerancing (ISO/FDIS 5458:1998)
<u>TC 307 Õlikultuuride seemned, loomsed ja taimsed rasvad ja õlid ning nende kõrvalsaadused. Proovivõtu- ja analüüsimeetodid</u>		
EN ISO 10565:1998	TL	Oilseeds -- Simultaneous determination of oil and water contents -- Method using pulsed nuclear magnetic resonance spectrometry (ISO 10565:1998)
<u>AECMA</u>		
EN 2591-402:1998	6	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 402: Shock

EN 2591-403:1998	9	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 403: Sinusoidal and random vibration
EN 2591-404:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 404: Transverse load
EN 2591-405:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 405: Axial load
EN 2591-406:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 406: Mechanical endurance
EN 2591-408:1998	3	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 408: Mating and unmating forces
EN 2591-410:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 410: Insert retention in housing (axial)
EN 2591-411:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 411: Insert retention in housing (torsional)
EN 2591-413:1998	3	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 413: Holding force of grounding spring system
EN 2591-414:1998	4	Aerospace series -- Elements of electrical and optical connection -- Test methods -- Part 414: Unmating of lanyard release connectors
EN 2746:1998	8	Aerospace series -- Glass fibre reinforced plastics -- Flexural test -- Three point bend method
EN 2747:1998	14	Aerospace series -- Glass fibre reinforced plastics -- Tensile test
EN 2943:1998	16	Aerospace series -- Inserts, screw thread, helical coil, self-locking -- Technical specification
<u>ECISS/TC 11 Profiliterased</u>		
EN 10056-1:1998	13	Structural steel equal and unequal leg angles -- Part 1: Dimensions
<u>ECISS/TC 31 Terasvalu</u>		
EN 10283:1998	15	Corrosion resistant steel castings
<u>ECISS/TC 23 Termotöõdeldavad terased, terasesulamid ja automaaditerased.</u>		
<u>Omadused</u>		
EN 10087:1998	22	Free-cutting steels -- Technical delivery conditions for semi-finished products, hot-rolled bars and rods
<u>CS SUBSECTOR C10 Tärklis</u>		
EN ISO 10520:1998	TL	Native starch -- Determination of starch content -- Ewers polarimetric method (ISO 10520:1997)

NB! Alates Teataja 7. numbrist ei ole me avaldanud uute IEC standardite loetelusi, sest IEC standardid lähevad otse Eesti Elektrotehnika Komiteele. Ka varem avaldatud loetelud ei ole täielikud, sest Standardiametile ei ole üle antud kõiki uusi standardeid.

UUDISKIRJANDUS

SI GUIDE. International system of Units

ISO väljaanne on tõlge Rootsi SI Juhendi 11. väljaandest ja on mõeldud SI süsteemi väikese käsiraamatuna. SI Guide annab vastuse küsimusele, mis on SI süsteem, selle tagapõhjust, põhimõtetest ning ülevaate põhiühikutest ning tuletatud ühikutest. Info põhineb ISO standardite käsiraamatule "Suurused ja ühikud".

Väljaannet saab tellida EVS kaudu ISO-st. 10 eksemplarise paki hind on CHF 13.50

NB! Tuletame meelde, et eesti keeles on ühikute kohta Eesti standard

EVS 733:1997 Füüsikaliste suuruste mõõtühikud, nende nimetused ja tähised

Standard käsitleb füüsikaliste suuruste mõõtühikuid, nende nimetusi, tähiseid, kord- ja osaühikute moodustamise reegleid ning kirjaviisi füüsikaliste suuruste väärtuste esitamisel.

SI põhiühikud ja kõik nendest ühikutest tuletatud ühikud ning niihästi nende kord- ja osaühikud kui ka piiratud ja piiramata kasutusala lisühikud on seaduslikud mõõtühikud mõoteseaduse (RT I 1994, 71, 1224) mõttes.

Täiendavalt standardis toodud ühikutele võib mere-, õhu- ja raudteetranspordis või tulenevalt rahvusvahelistest lepingutest, millega Eesti on ühinenud, kasutada ka teisi ühikuid.

Standardi hind on 59 krooni

ARVAMUSKÜSITLUSEKS SAADUD EUROOPA STANDARDITE KAVANDID 09/98

Standardiamet on saanud avalikuks arvamusküsitluseks Euroopa standardite kavandid, mille kohta on võimalik saata sisulisi ja toimetustlikke märkusi. Kavandeid saab osta Standardiametist. Arvamused ja märkused palume edastada Standardiametile kuni 01.01.99.

TK 12 Merelasuvate nafta- ja loodusliku gaasi tootmisettevõtete materjalid, seadmed ja ehitised

prEN ISO 10426-2	Petroleum and natural gas industries – Cements and materials for well cementing – Part 2: Recommended practice for testing of well cement (ISO/DIS 10426-2:1998)
prEN ISO 13535	Petroleum and natural gas industries – Drilling and production equipment – Hoisting equipment (ISO/DIS 13535:1998)
prEN ISO 13706	Petroleum and natural gas industries – Air-cooled heat exchangers (ISO/DIS 13706:1998)

prEN ISO 13628-2 Petroleum and natural gas industries – Design and operation of subsea production systems – Part 2: Flexible pipe systems for subsea and marine applications (ISO/DIS 13628-2:1998)

TK 69 Tööstuslikud torustikuarmatuurid

prEN 13324 Industrial valves – Ball valves of thermoplastics materials
prEN 13325 Industrial valves – Diaphragm valves of thermoplastics materials
prEN 13326 Industrial valves – Butterfly valves of thermoplastic materials
prEN 13327 Industrial valves – Check valves of thermoplastic materials
prEN 13340 Pressure equipment – Safety devices for the prevention of excessive pressure - Terminology

TK 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid

prEN 405 Respiratory protective devices – Valved filtering half masks to protect against gases or gases and particles – Requirements, testing, marking

TK 85 Silmakaitsevahendid

prEN 166 Personal eye-protection – Specifications
prEN 167 Personal eye-protection – Optical test methods
prEN 168 Personal eye-protection – Non-optical test methods

TK 112 Puitpaneelid

prEN 13353-1 Solid wood panels – Part 1: Requirements for use in dry conditions
prEN 13353-2 Solid wood panels – Specifications – Part 2: Requirements for use in humid conditions
prEN 13353-3 Solid wood panels – Specifications – Part 3: requirements for use in exterior conditions
prEN 13354 Solid wood panels – Bonding quality – Test method

TK 121 Keevitus

prEN ISO 15616-1 Acceptance tests for CO₂-laser beam machines for welding and cutting – Part 1: General principles, acceptance conditions (ISO/DIS 15616-1:1998)
prEN ISO 15616-2 Acceptance tests for CO₂- laser beam machines for welding and cutting – Part 2: Measurement of static and dynamic accuracy (ISO/DIS 15616-2:1998)
prEN ISO 15616-3 Acceptance tests for CO₂-laser machines for welding and cutting – Part 3: Calibration of instruments for measurement of gas flow and pressure (ISO/DIS 15616-3:1998)

TK 129 Ehitusklaas

prEN ISO 14438 Glass in building – Determination of energy balance value – Calculation method (ISO/DIS 14438:1998)

TK 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus

prEN 957-6 Stationary training equipment – Part 6: Treadmills, additional specific safety requirements and test methods

TK 143 Metallilõikepingid. Ohutus

prEN ISO 15641 Milling cutters for speed machining – Safety requirements (ISO/DIS 15641:1998)

TK 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevestid

prEN 374-1 Protective gloves against chemicals and micro-organisms – Part 1: Terminology and performance requirements
prEN 374-2 Protective gloves against chemicals and micro-organisms – Part 2: Determination of resistance to penetration
prEN 374-3 Protective gloves against chemicals and micro-organisms – Part 3: Determination of resistance to permeation by chemicals

TK 165 Heiteveetehnika

prEN 858-2 Separator systems for light liquids (e.g. oil and petrol) – Part 2: Selection of nominal size, installation, operation and maintenance
prEN 1825-2 Grease separators – Part 2: Selection of nominal size, installation, operation and maintenance

TK 166 Korstnad

prEN 13359 Chimneys – Components – Concrete cast in-situ flue liners

TK 172 Puitmass, paber ja papp

prEN 13323 Paperboard grades – Terms, definitions and grades

TK 188 Konveierilindid

prEN ISO 16851 Textile conveyor belts – Method of test for the determination of the net length of an endless (spliced) conveyor belt (ISO/DIS 16851:1998)

TK 189 Geotekstiil jms tooted

prEN 13361 Required characteristics for geomembranes and geomembrane-related products used in the construction of reservoirs and dams

prEN 13362 Required characteristics for geomembranes and geomembrane-related products used in the construction of canals

TK 215 Hingamis- ja anesteesiaaparatuur

prEn ISO 10651-4 Lung ventilators – Part 4: Particular requirements for operator-powered resuscitators (ISO/DIS 10651-4:1998)

TK 218 Kummi- ja plastvoolikud

prEN ISO 6807 Rubber hoses and hose assemblies for rotary drilling and vibration applications – Specification (ISO/DIS 6807:1998)

TK 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

prEN ISO 4674-1 Rubber- or plastics-coated fabrics – Determination of tear resistance – Part 1: Constant rate of tear methods (ISO /DIS 4674-1:1998)

prEN 13360 Rubber- or plastics-coated fabrics - Terminology

TK 249 Plastid

prEN 13002-3 Carbon filament yarns – Part 3: Technical specifications

TK 256 Rööbastee kasutusviisid

prEN 13230-4 Railway applications – Track – Concrete sleepers and bearers – Part 4: Prestressed bearers for switches and crossings

prEN 13230-5 Railway applications – Track – Concrete sleepers and bearers – Part 5: Special elements

TK 260 Väetised ja lubi

prEN 13366 Fertilizers – Determination of the chelated trace element content and of the chelated fraction of trace elements in fertilizers by treatment with a cation exchange resin

TK 264 Öhu kvaliteet

prEN ISO 14956 Air quality – Evaluation of the suitability of a measurement method by comparison with a stated measurement uncertainty (ISO/DIS 14956:1998)

TK 271 Pinnatöötlusseadmed. Ohutus

prEN 13355 Coating plants – Combined booths – Safety requirements

TK 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid

prEN 12396-3 Non-fatty foods – Determination of dithiocarbamate and thiuram disulfide residues – Part 3: Xanthogenate method

TK 285 Mitteaktiivsed kirurgilised implantaadid

prEN ISO 7439 Contraceptive intrauterine devices – Requirements, tests (ISO/DIS 7439:1998)

TK 292 Jäätmete iseloomustus

prEN 13370 Characterization of waste – Analysis of eluates – Determination of Ammonium – N, AOX, conductivity, Hg, phenol index, TOC, CN⁻ easily liberatable, F⁻

TK 296 Ohtlike kaupade veomahutid

prEN 13308 Tanks for transport of dangerous goods – Service equipment for tanks – Non pressure balanced footvalve

EESTI STANDARDITE KAVANDID

40	EVS-EN 292-1	Masinate ohutus. Põhikontseptsioonid, projekteerimise üldpõhimõtted. Osa 1: Põhiterminoloogia, meetodika
40	EVS-EN 349	Masinate ohutus. Minimaalsed vahekaugused vältimaks inimese kehaosade muljumisohtu
40	EVS-EN 418	Masinate ohutus. Hädaseiskamiste funktsionaalsed aspektid. Konstrueerimise põhimõtted
40	EVS-EN 626-1	Masinate ohutus. Masinatest lähtuvatest ohtlikest ainetest tuleneva terviseriski vähendamine. Osa 1: Põhimõtted ja nõuded masinate tootjatele

Staadiumis 40 olevate standardikavanditega saab tutvuda, teha omapoolseid märkusi ja ettepanekuid standardiosakonnas kuu aja jooksul alates Teataja ilmumisest

MÜÜGILE SAABUNUD

EVS-ISO 60050(601):1998 Rahvusvaheline Elektrotehnika sõnastik. Osa 601: Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine. Põhimõisted 159.-
Hinnad koos käibemaksuga

*Standardite müük toimub standardiosakonnas
tuba 11 tel 49 20 03, faks 654 13 30 Maie Jaanits*

OKTOOBRI ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS-ISO 60050(601):1998 Rahvusvaheline Elektrotehnika sõnastik. Osa 601:
Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine. Põhimõisted

Aru 10
Tallinn EE0003

Koostaja	Anne Laimets	492020
	Standardiosakond	492020
		493593
	Standardite müük	492003
	PRAQIII	493580
	Metroloogia ja akre- diteerimise osak.	493561
		498890
	Raamatukogu	493532

**SEPTEMBRIS TERVISEKAITSEINSPEKTSIOONIS
REGISTRISSE KANTUD TOIDUAINETE
TEHNOSPETSIFIKAADID**

EE 10061764 TS 1-98
EE 10248209 TS 1-98

Viin "Moe Viin"
Õlu

28 09 1998
08 09 1998

**EVS TEATAJA TELLIMINE
1999. AASTAKS**

**1999. aasta EVS TEATAJA püsiteminus maksab 480 krooni
Aastateminus 530 krooni
A/a Eesti Ühispanga Tallinna kontoril 100 520 385 530 04 kood 784**

**Püsiteminutele saadame arve välja
Seoses sihtnumbrite muutmisega palume kõigil tellijatel aadressi
täpsustamiseks täita uuesti tellimiskaart**

**Püsiteminute, kes soovivad katkestada tellimise, palume tiraaži
kindlaksmääramiseks teatada sellest ette 2 kuud.**

**Uutel tellijatel ja 1998. a aastateminuse vormistanutele palume arve saamiseks kas
helistada 49 20 20 Anne Laimets või esitada tellimus faksi 654 13 30 või e-postiga
anne@evs.ee**

Maksta saab ka sularahas Standardiametis Aru 10 tuba 23

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA 1999

- PÜSITEMINUSENA 480 krooni aasta
 AASTATELLIMUSENA 530 krooni aasta

Nimi
Asutus
Aadress (Uus sihtnumber)
Telefon
Kuupäev, allkiri

LÜHENDID JA TÄHISED

STANDARDIORGANISATSIOONID

ISO	Rahvusvaheline standardiorganisatsioon
IEC	Rahvusvaheline Elektrotehnikakomitee
ITU	Rahvusvaheline Sideliit
CEN	Euroopa Standardikomitee
CENELEC	Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee
ETSI	Euroopa Telekommunikatsiooni Standardiinstituut
EVS	Eesti Standardiamet
EEK	Eesti Elektrotehnikakomitee Sideamet

STANDARDITE TÄHISED

RAHVUSVAHELISTE STANDARDITE TÄHISED

ISO	Rahvusvaheline standard
ISO/DIS	Rahvusvahelise standardi kavand (Draft International Standard)
ISO/FDIS	Rahvusvahelise standardi kavand lõpphääletuseks (Final Draft International Standard)
ISO/IEC	Rahvusvahelise Standardiorganisatsiooni ISO ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomitee IEC koostöös valminud rahvusvaheline standard
ITU-T	Rahvusvahelise telekommunikatsioonialane standard
IEC	Rahvusvahelise elektrotehnikaalane standard

EUROOPA STANDARDITE TÄHISED

EN	Euroopa standard
ENV	Euroopa eelstandard
prEN	Euroopa standardi kavand
EN ISO	Euroopa standardiks ülevõetud ISO standard
ETS	ETSI standard kuni 1996
ES	ETSI standard alates 1997
EG	ETSI juhend

EESTI STANDARDITE TÄHISED

EVS	Eesti standard
EV ST	Eesti standard kuni 1993
EVS-ISO	Eesti standardiks ülevõetud ISO standard
EVS-IEC	Eesti standardiks ülevõetud IEC standard
EVS-EN	Eesti standardiks ülevõetud Euroopa standard
EVS-ENV	Eesti standardiks ülevõetud Euroopa eelstandard
EVS-EN ISO	Eesti standarditeks ülevõetud Euroopa standardina kasutuselevõetud rahvusvaheline standard